

МИТРОПОЛИТ КИЇВСЬКИЙ І ВСІЄЇ УКРАЇНИ

ВІДГУК

про освітню програму «Богослів'я» другого (магістерського) рівня
спеціальності 041 «Богослов'я» галузі знань 04 «Богослов'я»,
підготовлену проєктною групою
Київської православної богословської академії

Одним із важливих завдань, які сьогодні стоять перед Православною Церквою України, є якісна підготовка здобувачів вищої освіти за спеціальністю «Богослов'я». Адже від рівня богословської освіти значною мірою залежить якість їхнього подальшого церковного, освітнього та наукового служіння. У цьому контексті Київська православна богословська академія має необхідні передумови для такої підготовки: багаторічний досвід освітньої діяльності, кваліфікований викладацький колектив та належну матеріально-технічну базу.

Зміст магістерської освітньої програми КПБА зі спеціальності «Богослов'я» спрямований на поглиблення та систематизацію набутих знань, а також формування здатності самостійно осмислювати актуальні богословські проблеми. Навчальний план поєднує дисципліни богословського, біблійного, церковно-історичного та філософського спрямування, доповнені авторськими курсами, орієнтованими на сучасний контекст богословської думки.

Важливою перевагою програми є її практична та дослідницька спрямованість. Навчання не обмежується опануванням теоретичного матеріалу, здобувачі проходять асистентську, гомілетичну та богослужбову

практику, набуваючи досвіду застосування отриманих знань у професійній діяльності. Окреме місце відведено самостійній науковій роботі, завершальним етапом якої є підготовка магістерської роботи.

Отримана в межах програми кваліфікація відкриває для випускників різні напрями професійної діяльності. Зокрема, така магістерська підготовка дає змогу сформувати фахівця-богослова, здатного застосовувати свої знання в освітній, науковій, церковній та суспільній сферах.

Аналіз освітньої програми засвідчує її структурну цілісність і змістову послідовність. У ній належним чином визначено мету підготовки, результати навчання та компетентності, передбачено необхідне кадрове забезпечення і створено відповідні матеріально-технічні умови. Обов'язкові та вибіркові компоненти утворюють логічно вибудовану систему, що забезпечує загальну, професійну, практичну та науково-дослідницьку підготовку.

Важливим показником ефективності програми є професійна діяльність її випускників. Київська Митрополія Православної Церкви України є одним із основних замовників освітніх послуг Академії, а також роботодавцем для її випускників. Значна їх кількість працює у структурних підрозділах Київської Митрополії та Синодальних відділах ПЦУ. Практика їхньої роботи дає підстави позитивно оцінювати результати магістерської підготовки.

Випускники демонструють достатній рівень фахових знань, практичної підготовки та навичок наукової роботи, відповідально ставляться до виконання професійних обов'язків і здатні застосовувати набуті компетентності на практиці. Поєднання богословської ерудиції, практичних умінь і дослідницького досвіду є важливою складовою підготовки сучасного священнослужителя, викладача та науковця.

З огляду на це освітня програма «Богослів'я» другого (магістерського) рівня спеціальності 041 «Богослов'я» галузі знань 04 «Богослов'я»

відповідає основним вимогам до освітніх програм відповідного рівня. Вона забезпечує належне поєднання теоретичної, практичної та науково-дослідницької підготовки, має необхідні ресурси для реалізації та може бути рекомендована до впровадження в освітній процес Київської православної богословської академії.

Еріцанч

МИТРОПОЛИТ КИЇВСЬКИЙ І ВСІЄЇ УКРАЇНИ,
ПРЕДСТОЯТЕЛЬ ПРАВОСЛАВНОЙ ЦЕРКВИ УКРАИНЫ

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З ЕТНОПОЛІТИКИ ТА СВОБОДИ СОВІСТІ

пров. Музейний, 12, м. Київ, 01001; info@dess.gov.ua; (044) 232-59-59; код ЄДРПОУ 43571959

Відгук на освітньо-наукову програму «Богослів'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю «Богослов'я», яку реалізує Київська православна богословська академія

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті висловлює високу оцінку діяльності Київської православної богословської академії, яка послідовно розвиває систему богословської освіти в Україні та забезпечує належний рівень підготовки духовенства, викладачів і науковців у галузі богослів'я.

Магістерська освітня програма «Богослів'я» відзначається глибоким змістовним наповненням і структурною цілісністю. Її мета – формування у здобувачів поглиблених теоретичних знань, навичок критичного аналізу, наукового дослідження та практичного застосування богословських принципів у різних сферах суспільного й церковного життя.

Програма охоплює широкий спектр дисциплін – від біблійної герменевтики, історії догматів і морального богослів'я до сучасних питань релігійної комунікації, соціального служіння та пастирської психології. Такий підхід дозволяє студентам не лише поглибити академічну підготовку, але й сформуванати здатність до осмислення викликів сучасності у світлі християнського вчення.

Важливою особливістю програми є поєднання науково-дослідницької діяльності з практичним досвідом душпастирського служіння. Студенти залучаються до наукових конференцій, богословських семінарів, міжцерковного та міжрелігійного діалогу, а також до соціальних і волонтерських ініціатив. Це сприяє виробленню у них компетентностей, необхідних для виконання ролі пастирів, викладачів, науковців і капеланів, здатних діяти в умовах сучасного суспільства.

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті наголошує, що наявність богословської освіти є однією з обов'язкових умов для отримання мандата капелана відповідно до вимог законодавства. Відтак, ця освітня програма Київської православної богословської академії не лише відповідає державним вимогам, а й реально сприяє формуванню професійного корпусу капеланів, які поєднують духовну зрілість, богословську ерудицію та готовність до практичного служіння людині.

Окрім того, програма формує у випускників здатність до стратегічного мислення, управління освітніми та церковними проєктами, участі у підготовці молодих богословів і реалізації ініціатив, спрямованих на розвиток духовного та культурного потенціалу українського суспільства.

ДЕСС підтримує подальший розвиток і вдосконалення освітнього процесу в КПБА. Академія демонструє взірць відповідального ставлення до підготовки фахівців, покликаних служити Церкві, народу та державі, зберігаючи вірність богословській традиції і відкритість до діалогу з сучасністю.

Голова Державної служби України
з етнополітики та свободи совісті

3 листопада 2025 р.

Віктор ЄЛЕНСЬКИЙ

**РЕЛІГІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ
РІВНЕНСЬКА ДУХОВНА СЕМІНАРІЯ
УКРАЇНСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ
(ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ)**

Р/р UA873333910000026006054719302 в "Приватбанк" м.Рівне,
ЄДРПОУ банку: 14360570, ЄДРПОУ семінарії: 24170283
33028 м. Рівне, вул. 16 липня, 4а. Тел. +38 067-770-37-22

12 вересня 2025 р.

№ 288

**ВІДГУК
на ОСВІТНЬО-НАУКОВУ ПРОГРАМУ «БОГОСЛОВ'Я»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю В8 – Богослов'я
галузі знань В – Культура, мистецтво та гуманітарні науки
Кваліфікація: магістр за спеціальністю «Богослов'я»**

Освітньо-наукова програма «Богослов'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності В8 Богослов'я галузі знань В – Культура, мистецтво та гуманітарні науки кваліфікації: магістр за спеціальністю «Богослов'я» розроблена проектною робочою групою Київської православної богословської академії, відповідно до Стандарту вищої освіти для другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Насамперед, варто відзначити актуальність та своєчасність розробки такої програми, особливо в умовах сьогодення, коли роль духовності, моралі та соціального служіння Церкви набуває особливого значення для українського суспільства, яке сміливо і завзято виборює і захищає своє право на державну і церковну незалежність і самобутність.

Отже, дана програма забезпечує, відображає і чітко окреслює всі головні віхи та характеристики навчально-виховного та науково-дослідницького процесу. Забезпечує формування компетентностей (інтегральної, загальних та фахових компетентностей спеціальності), необхідних для діяльності професіонала, здатного виконувати складні завдання за спеціальністю «Богослов'я», вирішувати проблеми дослідницького характеру, компетентнісного у використанні богословських джерел, здатного проводити наукову та педагогічну діяльність, та здійснювати самостійні наукові дослідження, включає здобуття програмних результатів навчання. Має чітко окреслені цілі, комплексний зміст, що охоплює ключові аспекти богословської освіти, та орієнтована на практичне застосування набутих знань та вмінь. Програма базується на наукових результатах із врахуванням сучасного стану богословської науки, орієнтує на новітні технології в навчанні, в рамках яких можлива подальша професійне та наукове зростання богослова. Акцент на широкому огляді та глибоких знаннях за спеціальністю «Богослов'я», що орієнтована на оволодіння фундаментальними знаннями зі здатністю до використання сучасних методів викладання в закладах вищої освіти й наукової діяльності. Освітньо-наукова програма є практично орієнтованою. Є логічним продовженням ОПП бакалавра. Наявність обов'язкових компонентів, що формують ядро богословської освіти є фундаментальним для богословської підготовки, вивчення ісагогіки та текстології Святого Письма Старого і Нового Завітів є основою для розуміння першоджерел віри та богослів'я, а можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії та наявність вибіркового компонентів є важливим аспектом для задоволення інтересів та потреб здобувачів.

У сучасному світі, де роль Церкви виходить за межі суто літургійної та катехизичної діяльності, вивчення соціального вчення стає важливим для формування відповідальних та соціально активних богословів. Тому, доречним буде вивчення таких дисциплін «Сучасне церковне проповідництво», «Актуальні питання сучасної релігійної етики», «Сучасне церковне законодавство», що підсилить практичну спрямованість програми та відповідає спеціальним компетентностям (СК2, СК5, СК6, СК8), а також органічно доповнює та посилює досягнення програмних результатів навчання (ПРН11). Це відображає сучасні виклики та запити суспільства щодо активної позиції Церкви у соціальних питаннях та формуванні морально-етичних засад.

З урахуванням зазначеного вважаємо, що рецензовану Освітньо-наукову програму «Богослов'я» другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності В8 Богослов'я галузі знань В – Культура, мистецтво та гуманітарні науки кваліфікації: магістр за спеціальністю «Богослов'я» можна рекомендувати для впровадження у освітній процес при підготовці фахівців за спеціальністю В8 Богослов'я.

протоієрей

Віталій ЛОТОЦЬКИЙ
кандидат наук з богослов'я, ректор РДС

Відгук

на освітньо-наукову програму «Богослів'я»
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю «Богослов'я»

Освітньо-наукова програма «Богослів'я» другого (магістерського) рівня Київської православної богословської академії демонструє високий рівень якості та враховує потреби сучасного суспільства.

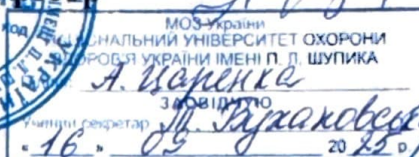
Програма вдало поєднує фундаментальні богословські дисципліни з курсами, які відповідають актуальним викликам часу: апологетика, місіологія, сучасне церковне законодавство, зовнішні церковні відносини. Це свідчить про відкритість програми до сучасного соціального та культурного контексту. Окремо варто підкреслити її практичну спрямованість: здобувачі мають можливість проходити проповідницько-місіонерську, богослужбову та стажувальну практику, що сприяє закріпленню теоретичних знань у реальних умовах служіння.

Позитивним є також закріплення положень щодо академічної мобільності та міжнародного співробітництва. Програма передбачає можливості для стажування у закордонних богословських закладах, що сприяє інтеграції української богословської освіти у світовий науково-освітній простір.

Національний університет охорони здоров'я України ім. П. Л. Шупика високо цінуємо співпрацю з Київською православною богословською академією. Ми спільно реалізовуємо освітню програму з циклу спеціалізації за спеціальністю «Клінічне душпастирство» для випускників богословських навчальних закладів, а також працюємо над впровадженням такого циклу спеціалізації для студентів магістратури КПБА, аби ще на етапі навчання студенти мали можливість опанувати знання й навички, необхідні для духовної та психологічної підтримки пацієнтів і медичного персоналу й отримали професійну кваліфікацію «Професіонал з вищою немедичною освітою з духовної опіки у сфері охорони здоров'я – Капелан у сфері охорони здоров'я». Така міждисциплінарна взаємодія дозволяє поєднати богословську та медичну освіту для формування цілісного служіння українському суспільству, яке відповідає сучасним викликам.

Беручи до уваги науково-методичний рівень, відповідність державним стандартам та актуальність для церковної і суспільної сфери, вважаємо за доцільне рекомендувати освітньо-наукову програму «Богослів'я» до впровадження в освітній процес для підготовки фахівців за спеціальністю В8 Богослов'я.

**Завідувач кафедри
паліативної та хоспісної медицини
доктор медичних наук, професор**

А.Царенко